

[Ankieta] Dziedzictwo Benedykta XVI: arcybiskup Rowan Williams

Wydaje się, że największą troską papieża Benedykta była kwestia zatarcia się w europejskiej myśl filozoficznej uniwersalnego pojęcia rozumu jako fundamentu powszechnej ludzkiej wspólnoty – pisze arcybiskup Rowan Williams o dziedzictwie Benedykta XVI.

Teologia Polityczna: Jakie miejsce w historii współczesnego Kościoła katolickiego zajmuje Benedykt XVI?

Abp Rowan Williams: To niezwykle ważne, że po olśniewającym osobistą charyzmą i globalnym profilem papieżu Janie Pawle II, Kościół miał również do dyspozycji teologa oddanego żmudnemu zgłębianiu wiary i zdolnego do przedstawienia wielkich klasycznych tematów doktryny chrześcijańskiej w jasnych i zdecydowanych słowach. Trzy encykliki papieża Benedykta o wierze, nadziei i miłości są znakomitymi esejami na te tematy, zasługujące na to, by stać się autorytatywnym punktem odniesienia dla wielu pokoleń (podobnie jak są nim wyraźnie bardziej duszpastersko i politycznie ukierunkowane encykliki papieża Franciszka). Benedykt XVI zostanie zapamiętany jako ktoś, kto naprawdę wskazał, w jaki sposób może wyglądać powszechna posługa nauczycielska papieża.

Które z decyzji podjętych przez Benedykta XVI w trakcie pontyfikatu były najważniejsze?

Oczywiste jest stwierdzenie, że najważniejszą decyzją była jego rezygnacja; i w pewnym sensie jest to prawda. Przypomniała nam ona, że charyzmat Piotrowy należy do urzędu biskupa Rzymu, a nie do jednostki; kiedy jednostka jest świadoma, że presja jest zbyt ciężka, aby ją unieść, nie ma nic złego w odsunięciu się na bok, aby kto inny usłyszał powołanie do pasterskiego urzędu biskupa Rzymu. Dla nierzymskiego katolika, takiego jak ja, jest to o wiele bardziej spójne teologicznie spojrzenie na papieństwo niż traktowanie papieża jako swego rodzaju osobistego „wcielenia” łaski danej apostołowi Piotrowi. Ale prawdą jest również, że decyzja papieża Benedykta o scentralizowaniu nadzoru nad przypadkami nadużyć i ochrony osób bezbronnych oraz jego otwarte uznanie katastrofalnych błędów popełnianych w tej dziedzinie przez pokolenia otworzyło drogę do bardziej uczciwego i skutecznego podejścia do tego tematu - chociaż tak wiele pozostaje jeszcze do zrobienia.

Gdyby mógł Ksiądz Arcybiskup wymienić jedną teologiczną tezę lub opinię wyrażoną przez Benedykta XVI, to która by to była?

Wydaje się, że największą troską papieża Benedykta była kwestia zatarcia się w europejskiej myśli filozoficznej uniwersalnego pojęcia rozumu jako fundamentu powszechnej ludzkiej wspólnoty. Ta troska była czasem źle rozumiana, ale znaczące było to, że świecki filozof, taki jak Jurgen Habermas, mógł zaakceptować, że to papież oferował ważną

i konstruktywną krytykę trendów w myśli współczesnej i że przypominał światu intelektualnemu o tym, jakie zasoby katolicka nauka może dać ludzkiej refleksji w ogóle.

Co śmierć Benedykta XVI oznacza dla Kościoła katolickiego? Czy to koniec pewnej epoki?

Nie wierzę, że to koniec pewnej epoki. Ranga papieża Benedykta jako teologa sprawiła, że pozostawił on całemu Kościołowi Bożemu znaczące dziedzictwo, które przetrwa tak długo, jak długo ludzie będą głodni zarówno solidnej, ludzkiej, odżywczej wizji doktrynalnej zakorzenionej w Piśmie Świętym, jak i świadka tradycji Kościoła.

Tłum. Maciej Wilmanowicz

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego
